

BÀI 9: NHẬT BẢN

TIẾT 1: TỰ NHIÊN, DÂN CƯ VÀ TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN KINH TẾ

I. Điều kiện tự nhiên

- *Vị trí:* Là quần đảo nằm ở Đông Á, trải ra theo một vòng cung dài khoảng 3800km trên Thái Bình Dương.
- *Bao gồm 4 đảo lớn:* Hôcaitô, Hôn-su, Xicôcư, Kiuxiu.
- *Địa hình:* chủ yếu là đồi núi (80%), đồng bằng nhỏ hẹp tập trung ở ven biển.
- *Khí hậu:* nằm trong khu vực khí hậu gió mùa, có sự phân hoá Bắc - Nam.
- *Tài nguyên:* nghèo khoáng sản, thuỷ hải sản giàu có và phong phú.

Tự nhiên Nhật Bản

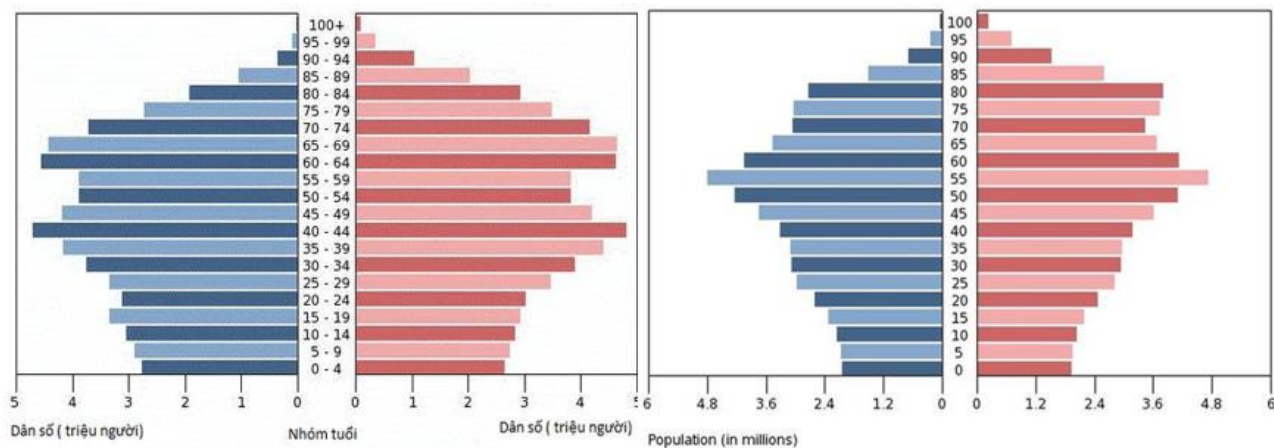
Núi Phú Sĩ - Biểu tượng của đất nước Nhật Bản

II. Dân cư

DÂN SỐ VÀ BIẾN ĐỘNG CƠ CẤU DÂN SỐ THEO ĐỘ TUỔI CỦA NHẬT BẢN QUA CÁC NĂM

Năm	1950	1970	1997	2005	2010	2017	Dự báo 2025
Dưới 15 tuổi (%)	35,4	23,9	15,3	13,9	13,3	12,0	11,7
Từ 15 – 64 tuổi (%)	59,6	69,0	69,0	66,9	63,8	60,0	60,1
Trên 65 tuổi (%)	5,0	7,1	15,7	19,2	22,9	28,0	28,2
Dân số (triệu người)	83,0	104,0	126,0	127,7	127,3	126,7	117,0

- Dân số đông: 125,9 triệu người (năm 2020) - đứng thứ 11 thế giới.
- Tỷ suất gia tăng dân số tự nhiên: thấp và giảm dần.
- Cơ cấu dân số già: tỉ lệ > 65 tuổi cao, tăng nhanh, là nước có tuổi thọ trung bình cao nhất thế giới (83,6 tuổi - 2015).

Tháp dân số Nhật Bản năm 2015 và năm 2025 (dự báo)

- *Tỉ lệ dân thành thị*: cao 79% - 2004 (hơn 90% - 2015).
- *Mật độ dân số*: mật độ dân số cao, phân bố không đều.
- Người dân cần cù, có tinh thần trách nhiệm cao, ham học hỏi.
 - + Giờ giấc, tác phong công nghiệp cao, tự giác, kỉ luật nghiêm, thông minh,...
 - + Giáo dục phát triển.
- *Thành phần dân tộc*: 99,3% dân số là người Nhật.

Đại học Tokyo - Đứng đầu bảng xếp hạng các trường đại học tốt nhất ở châu Á

III. Kinh tế

TỐC ĐỘ TĂNG TRƯỞNG GDP CỦA NHẬT BẢN QUA CÁC NĂM (Đơn vị: %)

Năm	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2017
Tốc độ tăng trưởng GDP	5,57	1,94	2,26	1,70	4,21	1,20	1,90

Nhật Bản là cường quốc kinh tế trên thế giới.

* **Sau chiến tranh II đến 1950:** Do là nước bại trận trong chiến tranh thế giới thứ II nên nền kinh tế lâm vào tình trạng suy sụp nghiêm trọng.

* **Từ 1952 - 1973**

- **Thành tựu:** là thời kì phát triển “thần kì” với tốc độ tăng trưởng kinh tế cao, GDP phát triển nhanh 7,8% - 18,8%, đứng thứ 2 thế giới, nhiều sản phẩm đứng vị trí cao (vô tuyến, máy ảnh,...).

- **Nguyên nhân:** tích lũy vốn, sử dụng triệt để nguồn lao động, tập trung vào những ngành sinh lời nhanh, duy trì cơ cấu kinh tế hai tầng,...

* **Từ 1973 đến nay**

- Tốc độ phát triển kinh tế chậm lại.

- Nguyên nhân: Khủng hoảng năng lượng, chính phủ thực hiện chiến lược kinh tế mới, kết quả làm cho nền kinh tế tăng trưởng cao nhưng không ổn định.

- Hiện nay, GDP đứng thứ 3 thế giới, sau Hoa Kỳ, Trung Quốc.

Vịnh Tokyo, Nhật Bản